

Vietnamesisk Hjelpark – Nivå II

Flere klassifikatorer, grammatikk og lengre tekster — LK20

Klassifikatorer (utvidet)

Vanlige klassifikatorer

- **cai** – generell (ting, gjenstander)
- *mot cai ban* – ett bord
- **con** – dyr, barn
- *hai con meo* – to katter
- **nguai** – personer
- *ba nguai* – tre personer
- **quyen** – bøker
- *mot quyen sach* – en bok
- **chiec** – kjøretøy, sko
- *mot chiec xe* – en bil
- **to** – papir, ark
- *mot to giay* – et ark papir
- **trai/qua** – frukt
- *nam trai cam* – fem appelsiner
- **cay** – planter, trær
- *mot cay hoa* – en blomsterplante
- **ngoi** – hus, bygninger
- *mot ngoi nha* – et hus
- **ly/coc** – glass, kopper
- *hai ly nuoc* – to glass vann

Bruksregler

Struktur: **substantiv + tall + klassifikator**

Alternativ: **tall + klassifikator + substantiv**

Eksempler:

- *sach nam quyen* – bøker fem [kl.]
- *nam quyen sach* – fem [kl.] bøker
- *xe hai chiec* – biler to [kl.]
- *hai chiec xe* – to [kl.] biler

Verbtid (tidspartikler)

Vietnamesiske verb bøyes ikke. Tid uttrykkes med partikler.

Tidspartikler

- **da** – fortid (avsluttet handling)
- *Toi da an* – Jeg har spist
- *Anh ay da di* – Han har gått
- **dang** – pågående (nå)
- *Toi dang an* – Jeg spiser (nå)
- *Ho dang hoc* – De studerer (nå)
- **se** – fremtid
- *Toi se an* – Jeg skal spise
- *Chung ta se di* – Vi skal gå
- **sap** – snart
- *Toi sap di* – Jeg skal snart gå
- **vua/moi** – nettopp
- *Toi vua den* – Jeg kom nettopp
- *Ho moi an xong* – De har nettopp

spist ferdig

Aspektpartikler

- **roi** – allerede (etter verb)
- *Toi an roi* – Jeg har allerede spist
- *Anh ay di roi* – Han har allerede gått
- **chua** – ennå ikke
- *Toi chua an* – Jeg har ikke spist ennå
- *Ban chua hoc khong?* – Har du ikke studert ennå?
- **con** – fortsatt
- *Toi con lam* – Jeg jobber fortsatt
- *Anh ay con o day* – Han er fortsatt her
- **xong** – ferdig (etter verb)
- *Toi an xong* – Jeg har spist ferdig
- *Lam xong chua?* – Er du ferdig?

Setningsbygging

Sammenligning

- **hon** – mer enn
- *A dep hon B* – A er penere enn B
- *Nha toi lon hon nha ban* – Mitt hus er større enn ditt hus
- **nhat** – mest (superlativ)
- *dep nhat* – penest
- *Anh ay cao nhat* – Han er høyest
- **bang** – like ... som
- *A cao bang B* – A er like høy som B
- *Tot bang* – like god som

Konjunksjoner

- **va** – og
- *Toi va ban* – Jeg og du
- **hoac** – eller
- *Tra hoac ca phe* – Te eller kaffe
- **nhung** – men
- *Dep nhung dat* – Pent men dyrt
- **vi/boi vi** – fordi
- *Toi hoc vi toi thich* – Jeg studerer fordi jeg liker det
- **nen** – derfor
- *Troi mua nen toi o nha* – Det regner derfor er jeg hjemme
- **neu...thi** – hvis...så
- *Neu ban di, thi toi cung di* – Hvis du går, så går jeg også
- **mac du** – selv om
- *Mac du troi mua* – Selv om det regner
- **khi** – når
- *Khi toi den* – Når jeg kommer

Modalverb

- **co the** – kan
- *Toi co the noi* – Jeg kan snakke
- **phai** – må
- *Toi phai di* – Jeg må gå
- **can** – trenger
- *Toi can hoc* – Jeg trenger å studere
- **muon** – vil/ønsker
- *Toi muon an* – Jeg vil spise
- **nen** – bør
- *Ban nen hoc* – Du bør studere
- **duoc** – få lov til
- *Toi duoc di* – Jeg får lov til å gå

Pronomen utvidet**Alle personlige pronomen**

Vietnamesisk	Norsk
toi	jeg (formal)
minh	jeg (uformell)
ban	du (jevnaaldrende)
anh	du/han (eldre mann)
chi	du/hun (eldre kvinne)
em	du/han/hun (yngre)
ong	De/han (eldre herre)
ba	De/hun (eldre dame)
co	du/hun (lærer, tante)
chu	du/han (onkel)
chung toi	vi (ekskl.)
chung ta	vi (inkl.)
ho	de/dem

Tiltaleformer

- Bruk familietermer som høflig tiltale
- **Anh/Chi + navn** – til eldre
- **Em + navn** – til yngre
- *Anh Minh* – (eldre) bror Minh

- Unngå “toi” i familien
- Bruk relasjonstermer istedet

Adverb

- **rat** – veldig (foran)
- *rat dep* – veldig pent
- **lam** – veldig (etter)
- *dep lam* – veldig pent
- **qua** – for (mye)
- *qua dat* – for dyrt
- **cung** – også
- *Toi cung di* – Jeg går også
- **luon** – alltid
- *Toi luon hoc* – Jeg studerer alltid
- **thuong** – vanligvis
- *Toi thuong an com* – Jeg spiser vanligvis ris
- **it khi** – sjelden
- *Toi it khi di* – Jeg går sjelden
- **khong bao gio** – aldri
- *Toi khong bao gio an thit* – Jeg spiser aldri kjøtt

Tallord utvidet

Grunntall 0-20

0	khong	11	muoi mot
1	mot	12	muoi hai
2	hai	13	muoi ba
3	ba	14	muoi bon
4	bon	15	muoi lam
5	nam	16	muoi sau
6	sau	17	muoi bay
7	bay	18	muoi tam
8	tam	19	muoi chin
9	chin	20	hai muoi
10	muoi		

Store tall

- 21: *hai muoi mot* (eller *hai mot*)
- 25: *hai muoi lam*
- 30: *ba muoi*
- 40: *bon muoi*
- 50: *nam muoi*
- 100: *mot tram*
- 1000: *mot nghin* (sør: *mot ngan*)
- 10 000: *muoi nghin*
- 100 000: *mot tram nghin*
- 1 000 000: *mot trieu*

Rekkefølgestall

Bruk **thu** foran tallet:

- *thu nhat* – første
- *thu hai* – andre
- *thu ba* – tredje
- *thu tu* – fjerde

Tidsuttrykk

Ukedager

- *thu hai* – mandag (dag to)
- *thu ba* – tirsdag
- *thu tu* – onsdag
- *thu nam* – torsdag
- *thu sau* – fredag
- *thu bay* – lørdag
- *chu nhat* – søndag

Tid

- *gio* – time/klokke
- *phut* – minutt
- *giay* – sekund
- *Bao gio?* – Når?
- *May gio?* – Hva er klokka?

Tidsadverb

- *hom nay* – i dag
- *hom qua* – i går
- *hom kia* – i forgårs
- *ngay mai* – i morgen
- *ngay kia* – i overmorgen
- *tuan nay* – denne uken
- *tuan truoc* – forrige uke
- *tuan sau* – neste uke

- *thang nay* – denne måneden
- *nam nay* – i år

Spørsmålsord utvidet

- **gi** – hva
- *Day la gi?* – Hva er dette?
- *Ban lam gi?* – Hva gjør du?
- **ai** – hvem
- *Ai la ban?* – Hvem er du?
- *Ai den?* – Hvem kommer?
- **dau** – hvor
- *Ban o dau?* – Hvor er du?
- *Di dau?* – Hvor går du?
- **khi nao** – når
- *Khi nao ban di?* – Når går du?
- **tai sao** – hvorfor
- *Tai sao ban hoc?* – Hvorfor studerer du?
- **nhu the nao** – hvordan
- *Nhu the nao?* – Hvordan?
- **bao nhieu** – hvor mye/mange
- *Bao nhieu tien?* – Hvor mye koster det?
- **may** – hvor mange (med klassifikator)
- *May nguoi?* – Hvor mange personer?

Eiendomsforhold

Bruk av “cua”

cua = av/til (eiendom)

- *sach cua toi* – min bok (bok av jeg)
- *nha cua ban* – ditt hus
- *xe cua anh ay* – hans bil
- *ban cua chung toi* – vårt bord

Uten “cua”

Familieforhold trenger ikke *cua*:

- *bo toi* – min far
- *me ban* – din mor
- *anh trai toi* – min bror

Nyttige fraser nivå II

Meningsytring

- *Theo toi...* – Etter min mening...
- *Toi nghi rang...* – Jeg tror at...
- *Toi dong y* – Jeg er enig
- *Toi khong dong y* – Jeg er ikke enig
- *Co le* – Kanskje
- *Chac chan* – Sikkert

Samtale

- *Ban co the noi lai khong?* – Kan du si det igjen?
- *Y ban la gi?* – Hva mener du?
- *Toi hieu roi* – Jeg forstår nå
- *That khong?* – Virkelig?

Tekststruktur**Innledning**

- *Dau tien...* – Først...
- *Truoc het...* – Til å begynne med...
- *Toi se noi ve...* – Jeg skal snakke om...

Hoveddel

- *Thu nhat...* – For det første...
- *Thu hai...* – For det andre...
- *Ngoai ra...* – I tillegg...
- *Hon nua...* – Dessuten...
- *Mat khac...* – På den annen side...
- *Vi du...* – For eksempel...

Avslutning

- *Cuoi cung...* – Til slutt...
- *Ket luan...* – Konklusjon...
- *Tom lai...* – Oppsummert...
- *Vi vay...* – Derfor...

Viktige verb nivå II

- *biet* – vite
- *hieu* – forstå
- *nho* – huske
- *quen* – glemme
- *thich* – like
- *ghet* – hate
- *yeu* – elske
- *hy vong* – håpe
- *nghi* – tro, tenke
- *cho* – gi
- *nhan* – motta
- *mua* – kjøpe
- *ban* – selge
- *lam* – gjøre, arbeide
- *giup* – hjelpe
- *hoi* – spørre
- *tra loi* – svare

Sjekkliste nivå II**Jeg kan:**

- ☐ Bruke mange klassifikatorer
- ☐ Uttrykke tid med partikler
- ☐ Sammenligne med “hon” og “nhat”
- ☐ Bruke konjunksjoner
- ☐ Bruke modalverb
- ☐ Forstå alle pronomen
- ☐ Telle til 1000+
- ☐ Snakke om tid og datoer
- ☐ Strukturere lengre tekster
- ☐ Delta i samtaler

Læringsmål nivå II**Etter nivå II skal du kunne:**

- Mestres klassifikatorer
- Uttrykke tid og aspekt
- Bygge komplekse setninger
- Skrive sammenhengende tekster
- Føre samtaler om hverdagsemner
- Forstå og bruke grammatikk aktivt